

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

**VERY IMPORTANT
PERSONS**

=

**OPPILAAT, JOTKA
OPPIMISENSA JA
KOULUNKÄYNTINSÄ
TUEKSI
TARVITSEVAT
VAATIVAA
ERITYISTÄ TUKEA.**

<https://youtu.be/5dRUi5oiGzE>

**VIP Vaativan erityisen tuen ohjaus- ja palveluverkoston 4. alueellinen
verkostopäivä
Keski-Suomi/Jyväskylä 14.2.2019**

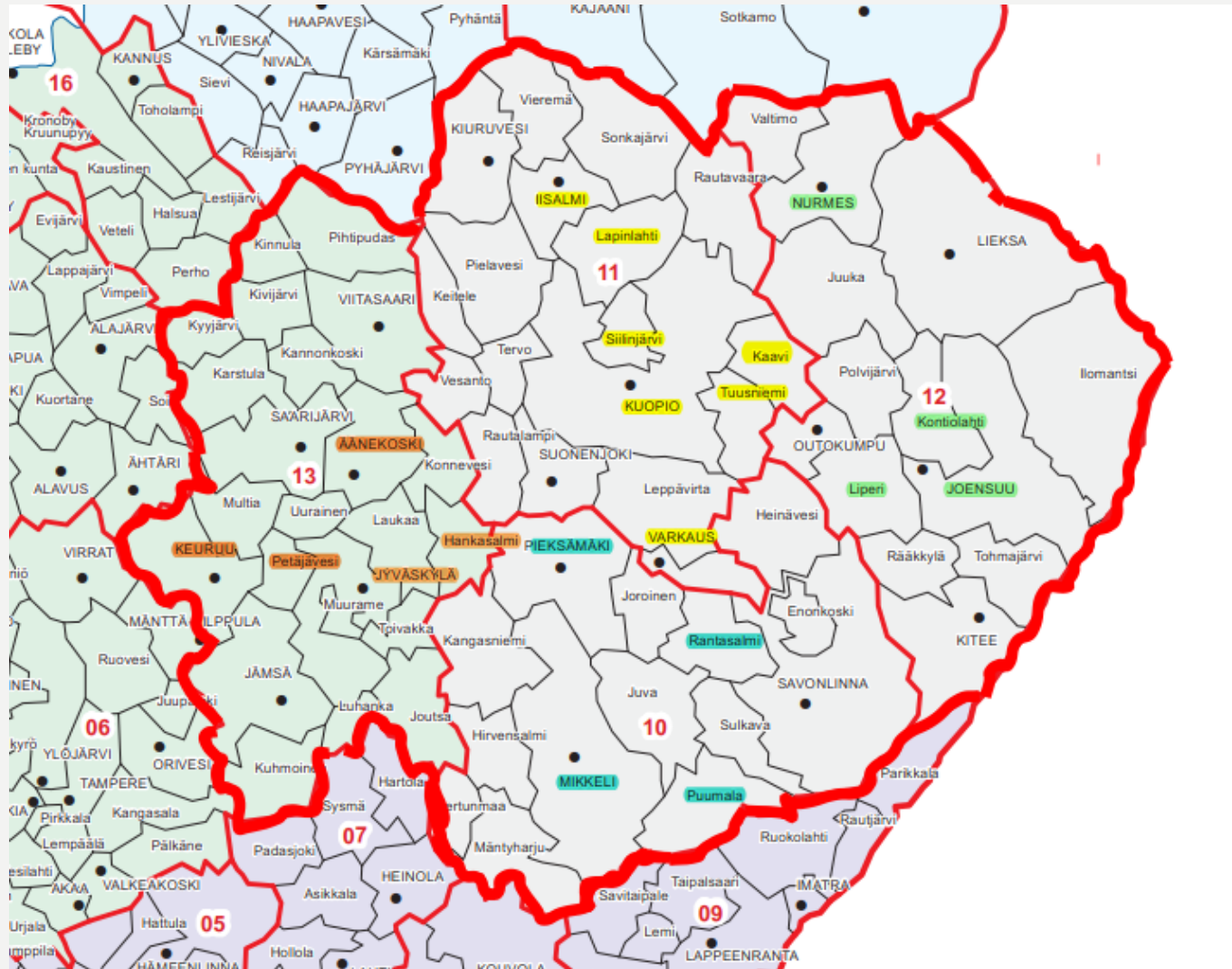
MONIALAINEN YHTEISTYÖ – OSALLISUUS

- Päivän tarkoituksena on jatkaa monialaisen yhteistyön kehittämistä sekä aloittaa *maakunnallinen* työskentely vaativan erityisen tuen kehittämiseksi: tarkastellaan kerättyjä alueellisen palvelukartoituksen vastauksia kunnittain ja maakunnittain sekä pohditaan palvelutarjonnan kokonaisuutta. **Tilaisuudessa kuullaan myös LAPE-hankkeen tuloksista ja sen jatkosuunnitelmista yhdyspinnoiksi VIP-verkoston kanssa.**

PÄIVÄN OHJELMA JYVÄSKYLÄ

- 9.00 **Aamukahvia ja ilmoittautuminen**
- 9.30 **Tervetuloa!**
VIP-ydinryhmätyöskentelyn suuntaviivat ja tavoiteltava yhteistyö alueellisten toimijoiden kanssa
Hannu Savolainen, erityispedagogiikan professori
Keskustelua ja kysymyksiä
- 10.15 **LAPE-tuloksia sekä katsaus vuoden 2019 toimintaan**
Petri Oinonen, LAPE-perhekeskuskoordinaattori Jyväskylä
Monitoimijaisuus
Kysymyksiä ja keskustelua
- 11.30 **Lounas**
- 12.15 **Palvelukartoituksen yhteenvetoa**
Ohjeistus ryhmätyöskentelyyn
- 13.00 **Vaativan erityisen tuen polut - työskentely**
- psyykkisesti oireilevat, vaikeasti ja monivammaiset, kodin ulkopuolelle sijoitetut...
- lapsen, perheen osallisuuden varmistaminen
- koulutus- ja kehittämistarpeet
- Kahvi / tee työskentelyn lomassa**
- 14.30 **Alueellisen toimintamallin esittely – ”Koulujen monialaiset työryhmät”**
Seppo Huhtiniemi, oppilashuollon palvelupäällikkö Jyväskylä
- 15.00 **TUVET-hanke – moniammatillisia toimintamalleja kehittämässä**
Raija Pirttimaa, dosentti, erityispedagogiikka, Jyväskylän yliopisto
Loppuyhteenveto ja VIP-toiminta keväällä 2019
- 15.30 **Hyvää kotimatkaa!**

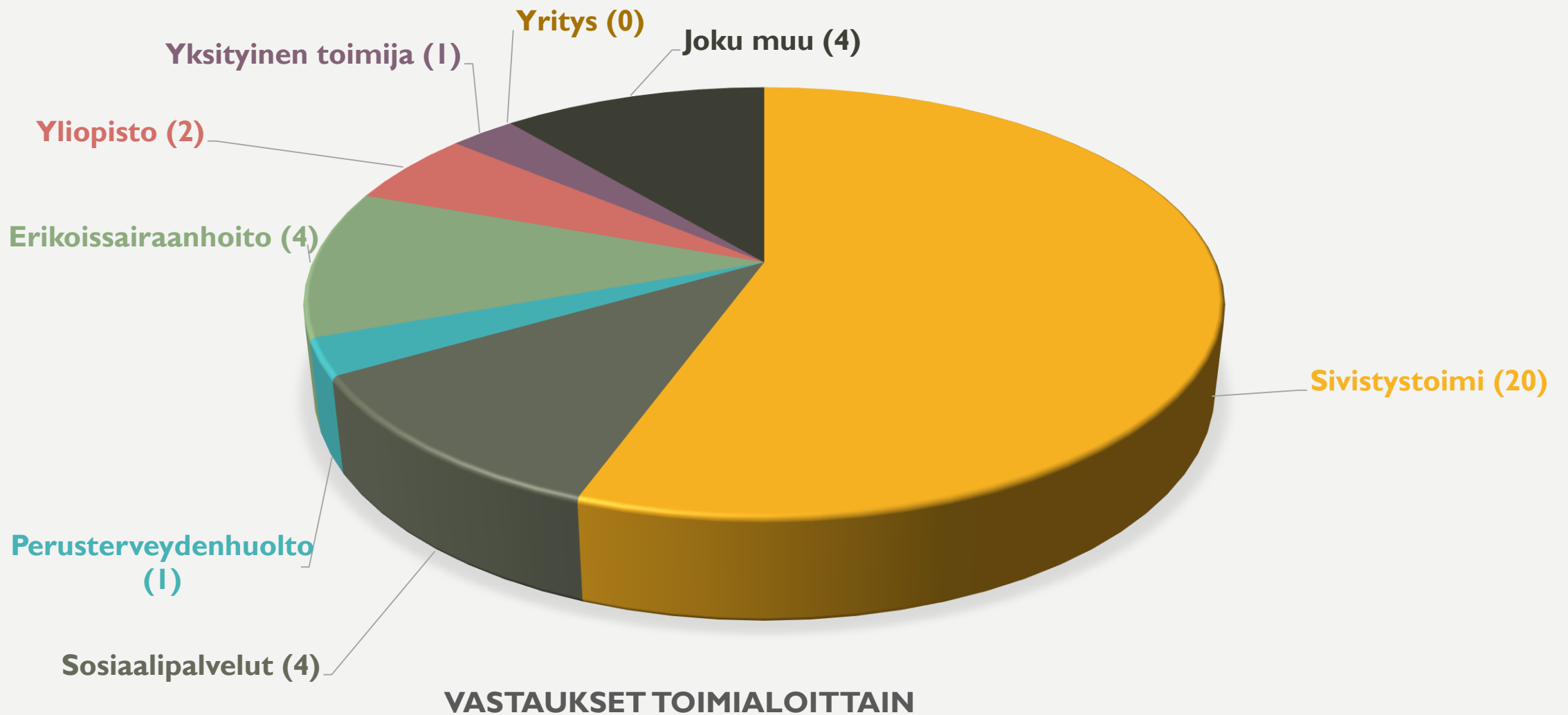
PALVELUPOLUT-KYSELY

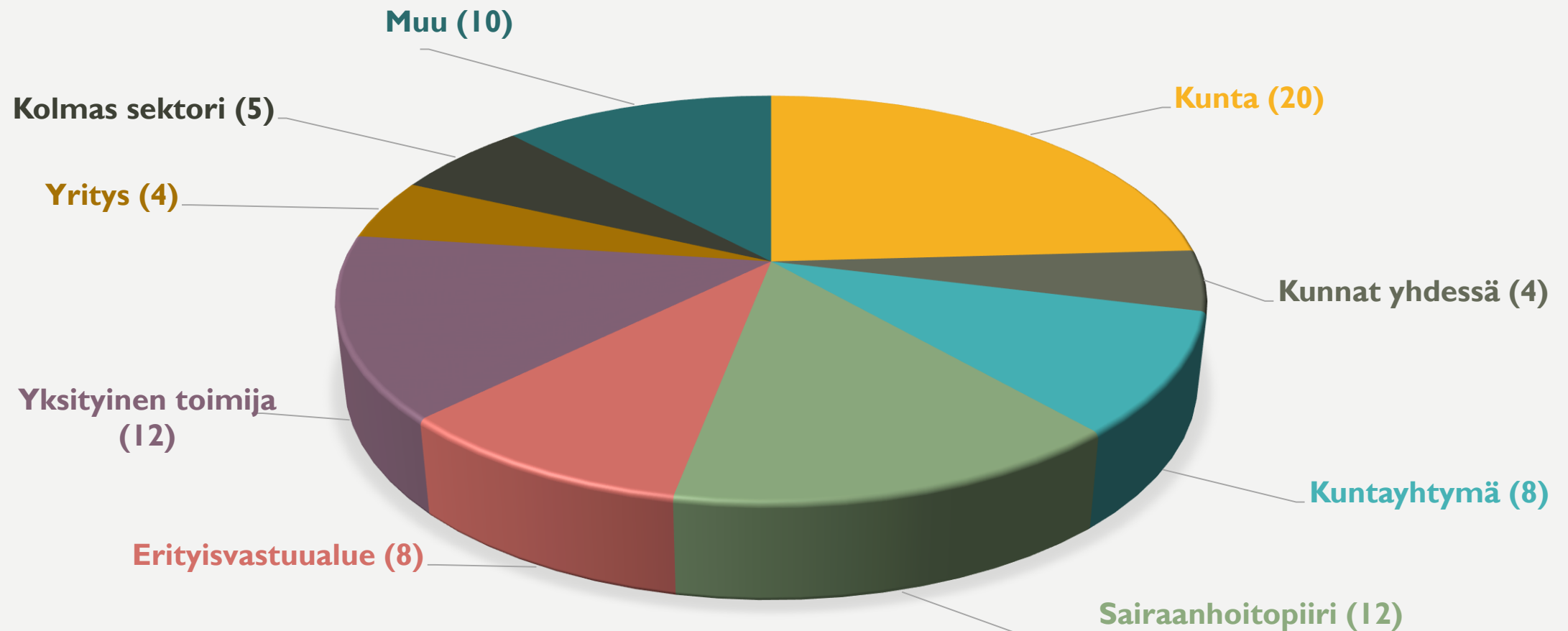
KYS-ALUE

- 20 kuntaa vastaamassa
- n. 570.000 asukasta näiden kuntien alueilla vastauksen piirissä
- n. 55.212 perusopetusikäistä vastaajien lähtökohta:
  - 73 % sivistys
  - 9,5 % sosiaalityö (lastensuojelu 33 %)
  - 6,3 % ESH
  - 1,6 % perusterveydenhuolto
  - 9,6 % muu (Valteri, yo)

KYS-ALUE

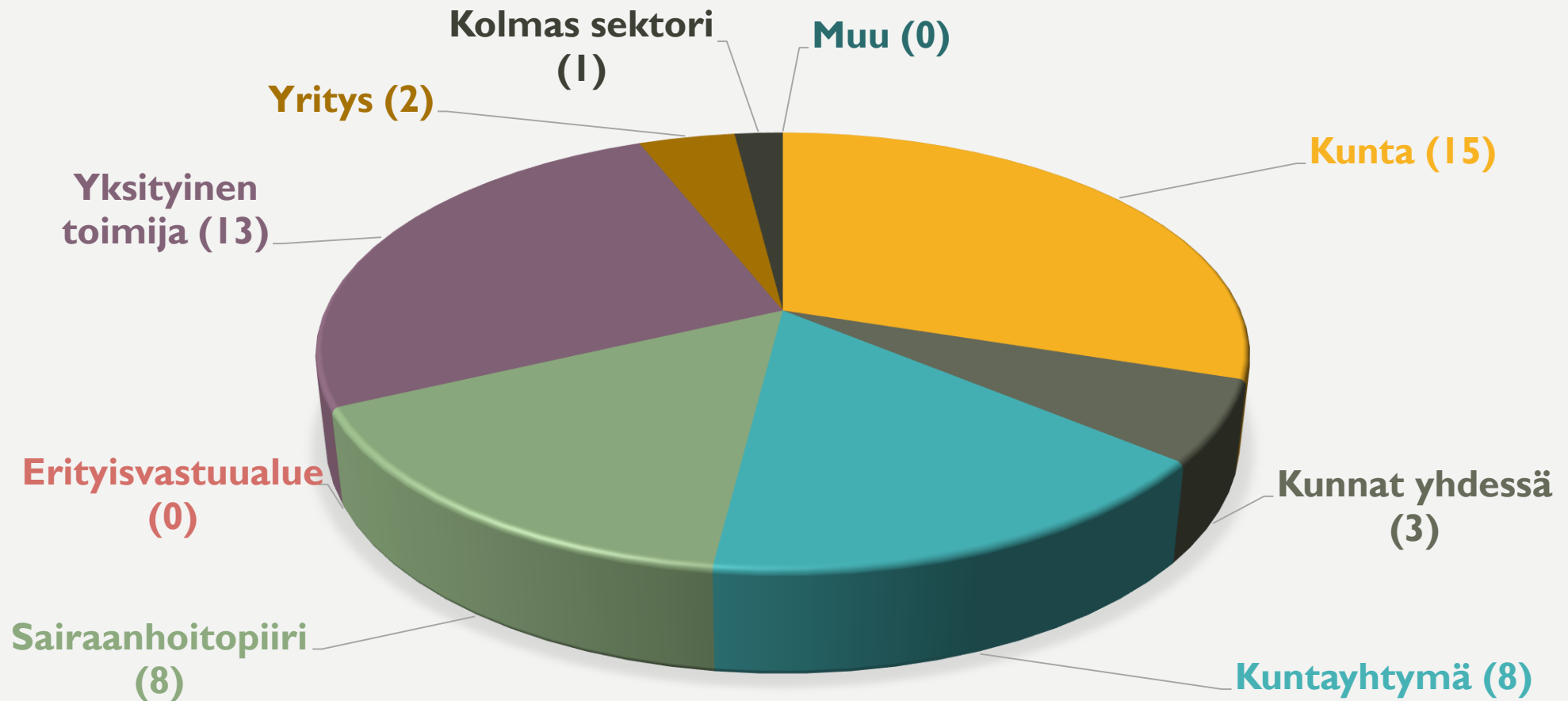

VAATIVAN ERITYISEN TUEN PALVELUT SIVISTYSTOIMEN TOIMIALALLA (KYS)

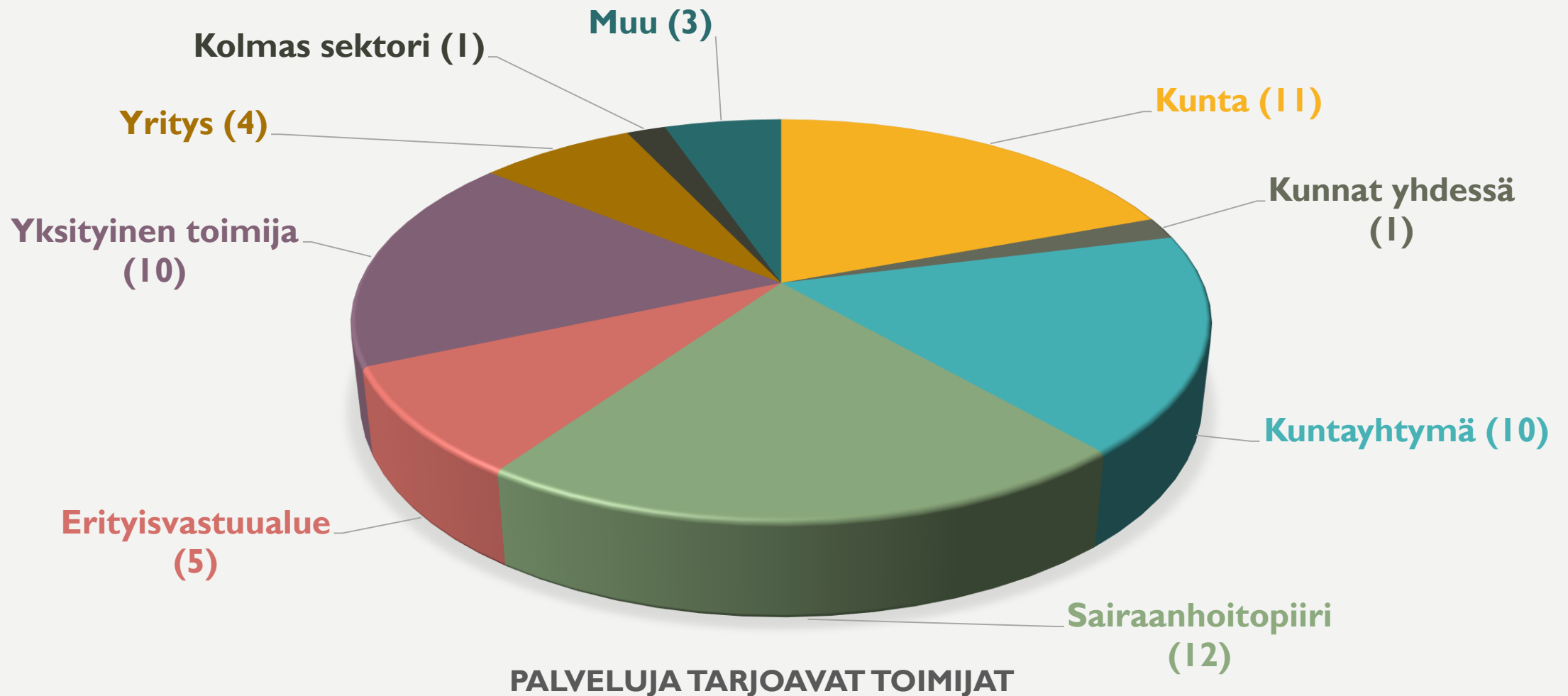
PALVELUJA TARJOAVAT TOIMIJAT

VAATIVAN ERITYISEN TUEN PALVELUT SOSIAALIPALVELUISSA (KYS)

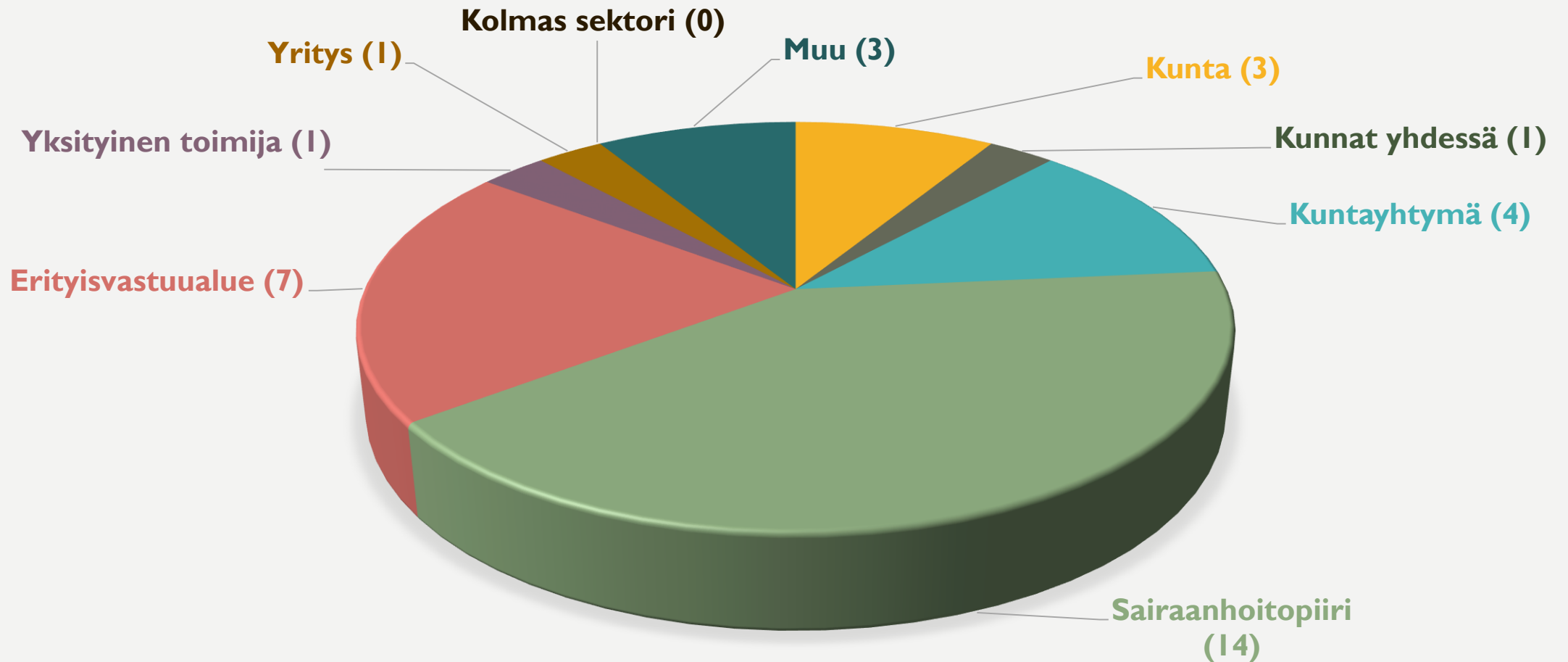
PALVELUJA TARJOAVAT TOIMIJAT

VAATIVAN ERITYISEN TUEN PALVELUT TERVEYDENHUOLLOSSA (KYS)

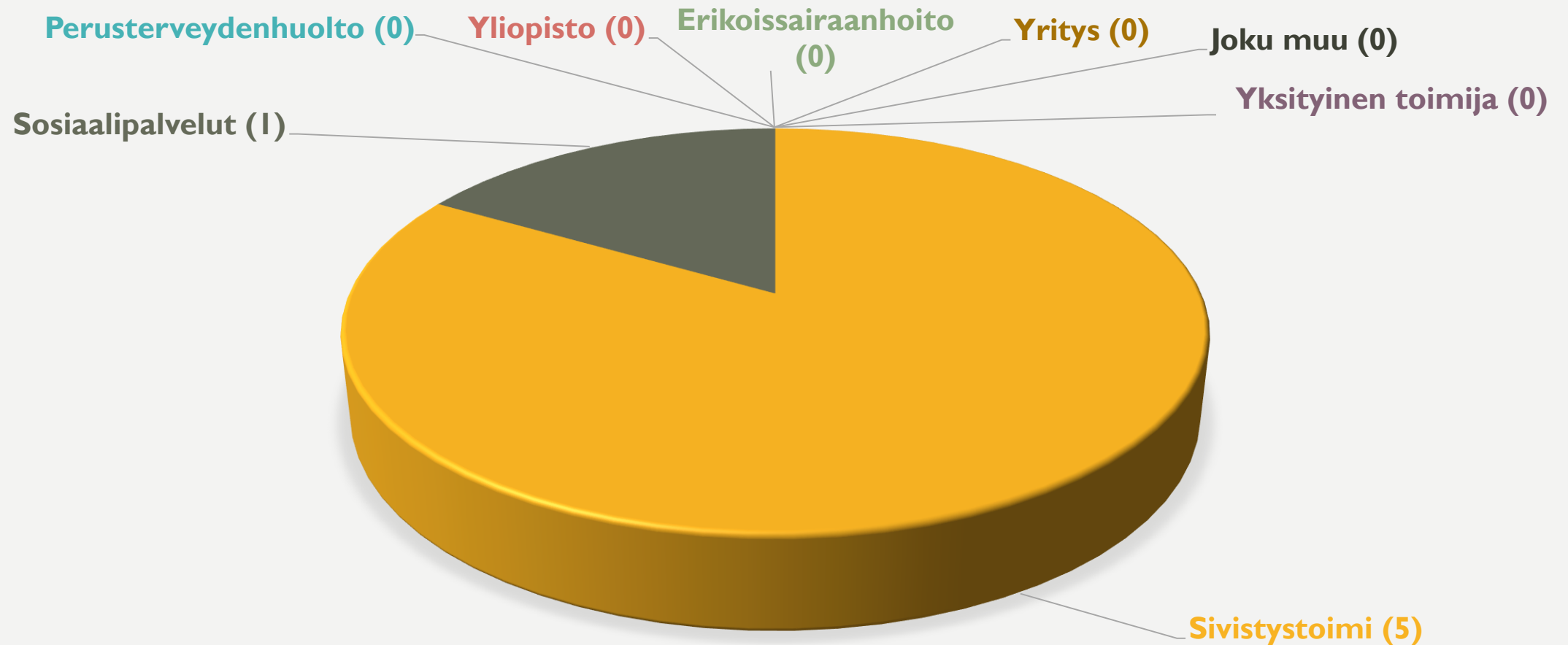

VAATIVAN ERITYISEN TUEN PALVELUT ERIKOISSAIRAANHOIDOSSA (KYS)

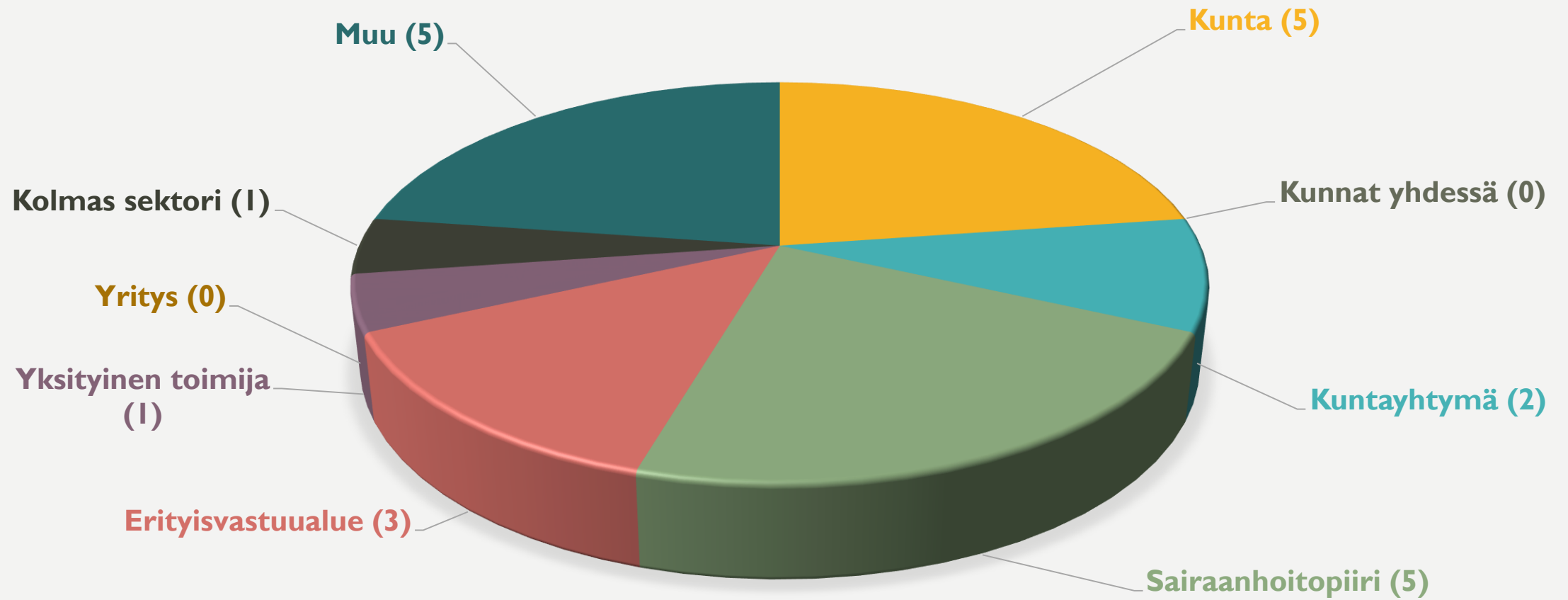

PALVELUJA TARJOAVAT TOIMIJAT

KESKI-SUOMEN MAAKUNNAN VASTAAJIEN TOIMIALALAT

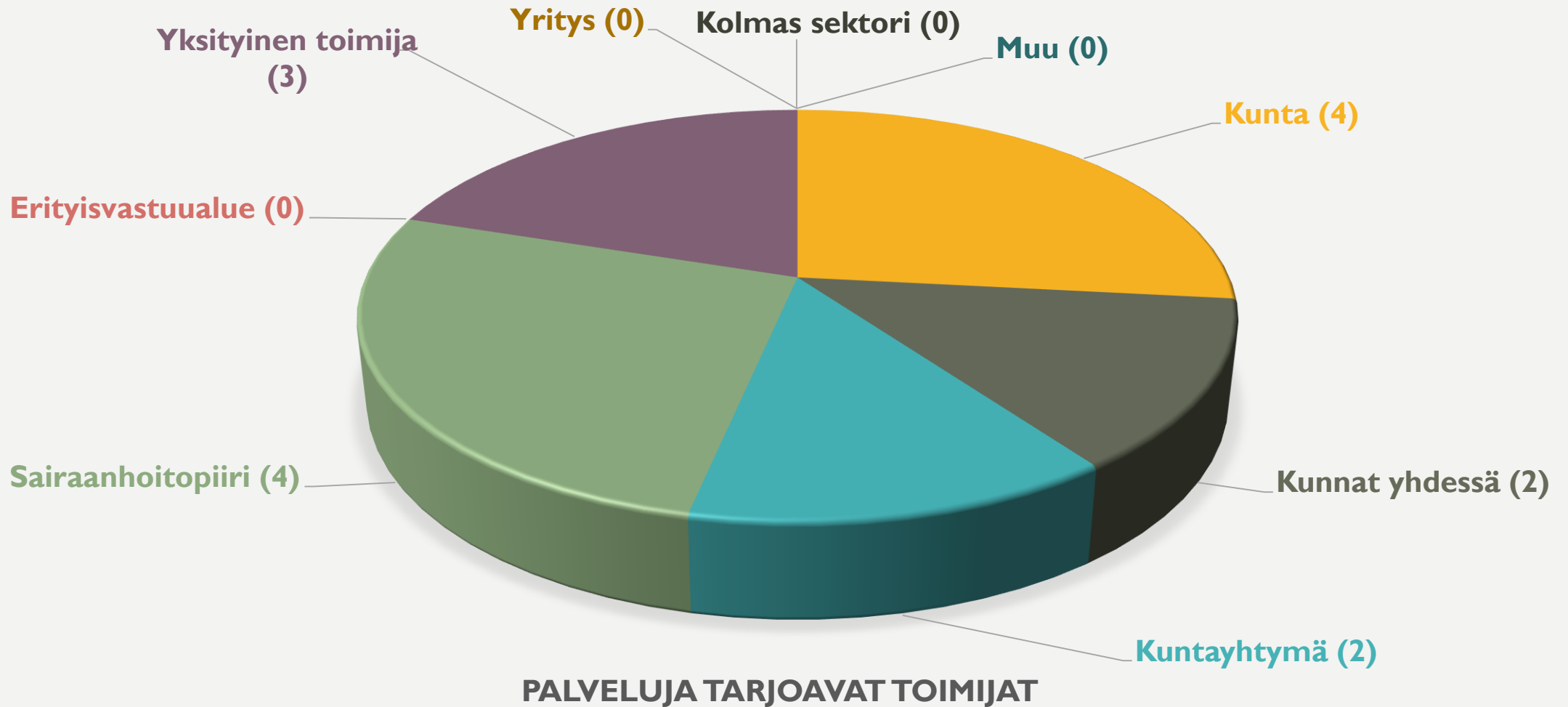

VAATIVAN ERITYISEN TUEN PALVELUT SIVISTYSTOIMEN TOIMIALALLA (KESKI-SUOMI)

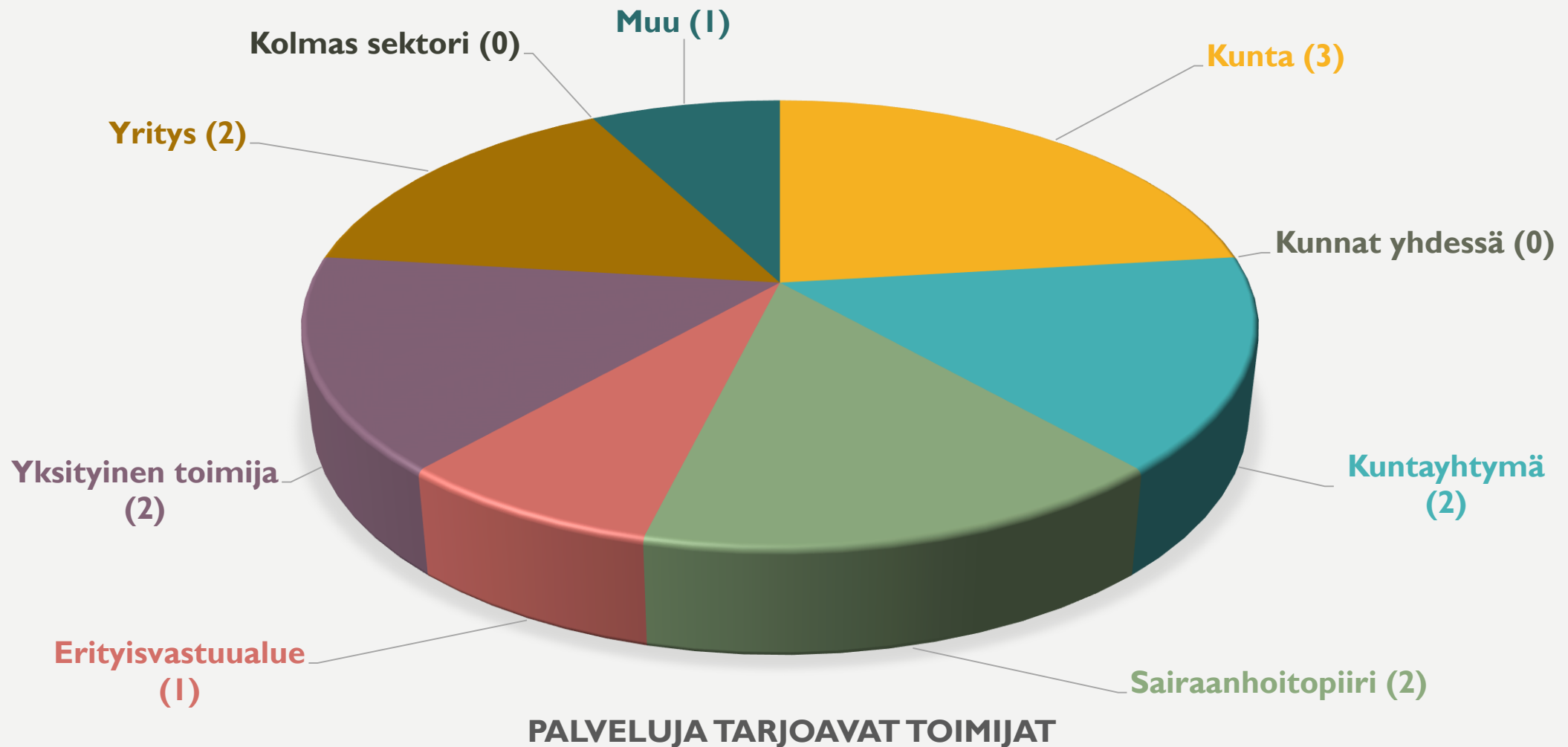

PALVELUJA TARJOAVAT TOIMIJAT

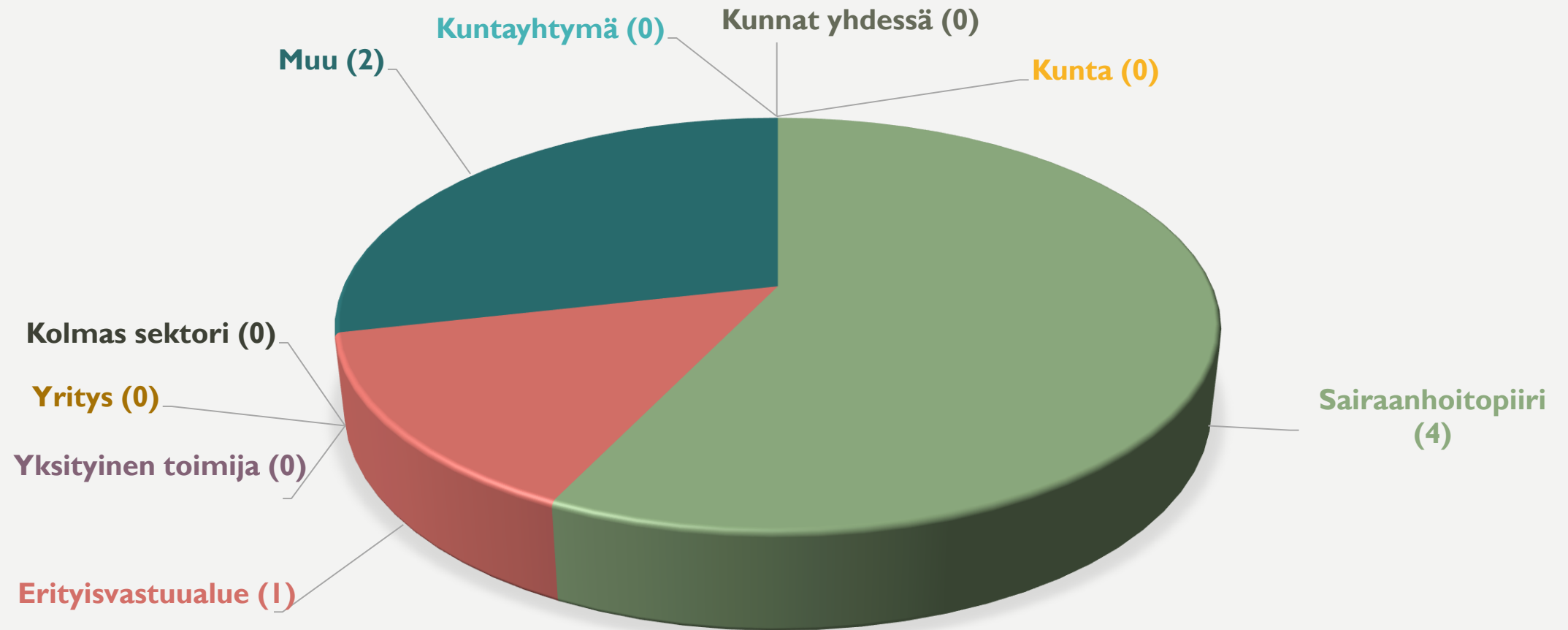
VAATIVAN ERITYISEN TUEN PALVELUT SOSIAALIPALVELUISSA (KESKI-SUOMI)

VAATIVAN ERITYISEN TUEN PALVELUT TERVEYDENHUOLLOSSA (KESKI-SUOMI)

VAATIVAN ERITYISEN TUEN PALVELUT ERIKOISSAIRAANHOIDOSSA (KESKI-SUOMI)

PALVELUJA TARJOAVAT TOIMIJAT

YHTEINEN TYÖSKENTELY

Jyväskylä Anne Heino Emmi Häyrynen Timo Mäkelä Petri Oinonen Seppo Huhtiniemi Nea Porsanger- Rintala Markus Linja	Saarijärvi Sari Salahub Heli Vertanen Minna Vehviläinen Tiina Pirinen Tero Makkonen Maija Juoperi	Joutsa Hanna Makkonen- Rossi Raija Pirttimaa Tuulia Kuntsi	Keuruu Marika Savukoski Paula Vulli Tuija Aro Hannu Savolainen Riikka Lahtela
Hankasalmi Ulla-Maija Luoma Hanna-Kaisa Häkkinen Riikka Iisakka	Petäjävesi Anu Alenius- Taipalus Katri Holm Anne Korhonen Hanna-Leena Niemelä	Konnevesi Maija Sundvall Tiina Vaskelainen Satu Varpainen Marja-Sisko Kautto	

OHJEET RYHMÄTYÖSKENTELYYN

Olette kyselyn avulla kartoittaneet lapsille ja nuorille suunnattuja vaativan erityisen tuen palveluja kunnassanne. Tässä ryhmätyöskentelyssä sijoitetaan (ja lisätään mahdollisesti puuttuvat) palvelut kartalle.

Kartoituksien tavoitteena on koota tietoa lapsille ja nuorille järjestettävistä vaativan erityisen tuen palveluista ja toimijoista VIP-verkoston kehittämistoiminnan edistämiseksi.

1. Avatkaa sähköinen pdf-kartta Suomen maakunnista ja kunnista (MML 2018). (lähetetty ydinryhmän jäsenille.). Tallentakaa karttalinkki työpöydälle koneelle, klikatkaa kuvaketta hiiren oikealla ja valitkaa Avaa sekä Valitse Adobe Acrobat Reader.

2. Sijoittakaa karttaan tarralapuilla kuntanne vaativan erityisen tuen palvelut. Kyselyn tiedot ovat tukena tässä.

3. Eritelkää palvelut värikoodeilla:

✓ **Sivistystoimen palvelut (vihreä)**

✓ **Sosiaalitoimen palvelut (keltainen)**

✓ **Terveydenhuollon palvelut (perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido) (sininen)**

✓ **Muut (esim. kolmannen sektorin palvelut) (punainen)**

4. Kartat saataneen valmiiksi iltapäivän aikana. Ellei tule valmiiksi, ryhmä sopii, miten ja milloin kartta työstetään valmiiksi. Valmiit kartat toimitetaan **15.3.** mennessä osoitteeseen pasi.remes@valteri.fi

Maakunnallinen kokonaisuus kootaan näistä kartoista ja se on käytettävissä seuraavassa tapaamisessa sekä ydinryhmän työskentelyssä.

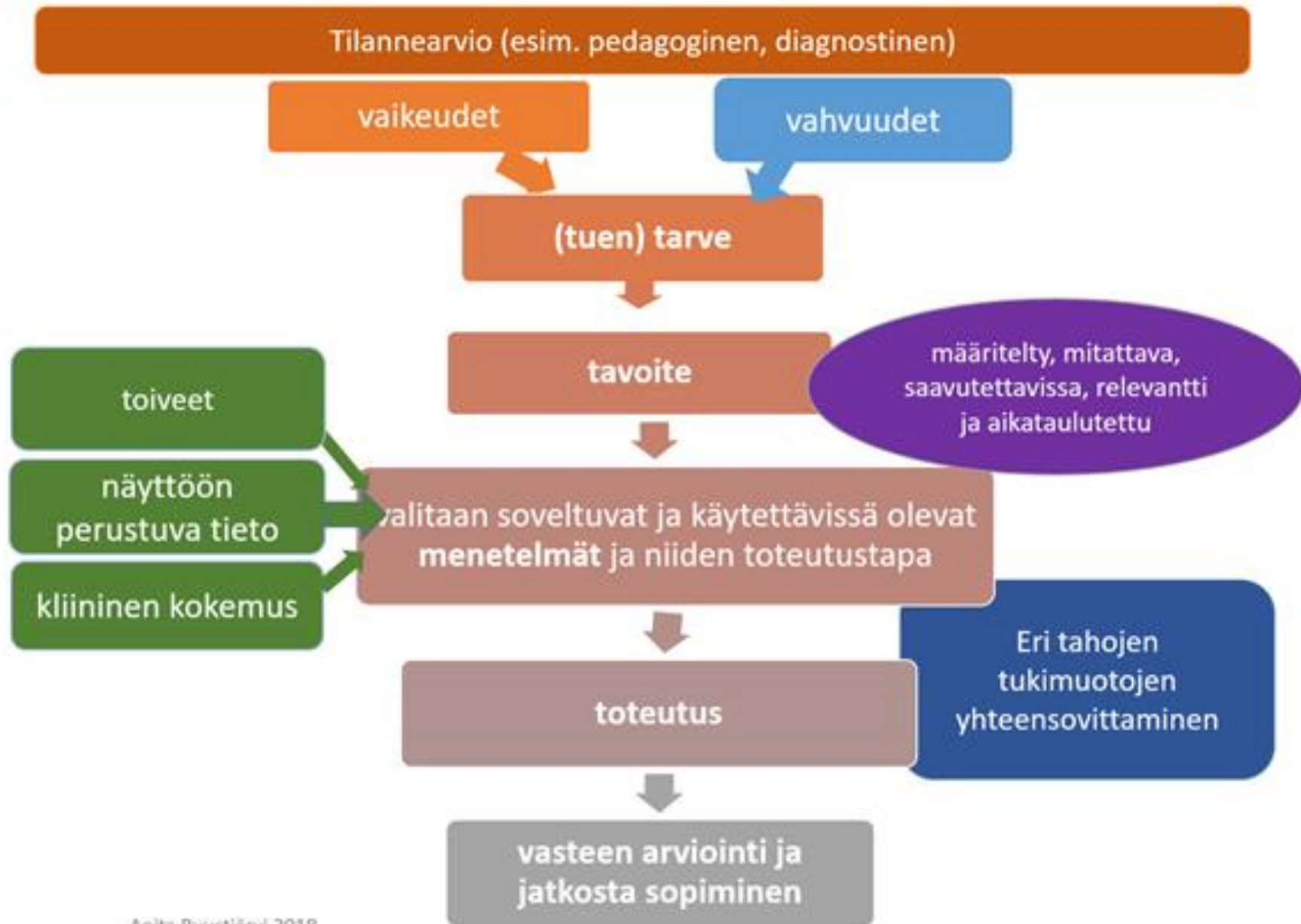
Näin kartta toimii:

- Valitse kunta, näpäytä hiiren oikeanpuoleista painiketta ja valitse ”lisää tarralappu”. Avaa tarralapun oikean yläkulman valikko ja valitse ”ominaisuudet”. Nyt voit valita tarralapulle värin. Toimialueiden värit yllä. Voit kirjoittaa tekstikenttään tekstiä, lisää ensimmäisenä kyseisen kunnan nimi ja kun se on valmis, paina enteriä. Sen jälkeen voit lisätä tarralappuun toimialueen palveluja.

KEVÄÄLLÄ 2019 ->

- ✓ Vaativan erityisen tuen palvelujen kartoitus jatkuu -> tavoitteena saada tieto ja **kokonaiskuva** kunnallisista ja maakunnallisista palvelutarjonnasta / puuttuvista palveluista kunnallisen ja alueellisen kehittämistyön tueksi, palveluiden parantamiseksi ja päällekkäisyyksien poistamiseksi.
- ✓ Vaativan erityisen tuen toimijoiden keskinäistä yhteistyötä tiivistetään ja kehitetään.
- ✓ Aloitetaan vaativan erityisen tuen palvelupolkujen hahmottaminen.
- ✓ Vahvistetaan opiskeluhoitoa sekä ennaltaehkäisyssä että vaativan erityisen tuen toimijana-> huhti-/toukokuun jakson pääsisältö ->
- ✓ Aloitetaan opiskeluhoitoon ohjausryhmätyöskentelyn kehittäminen pilotoinneilla.
- Kunta-agenttien työ linkittyy VIP-kehittämiseen
- [LAPE-akatemioiden](#) ovat kunta- ja maakuntajohdon tukena

**KUNTA-AGENTTI/
JAANA KOSKI**

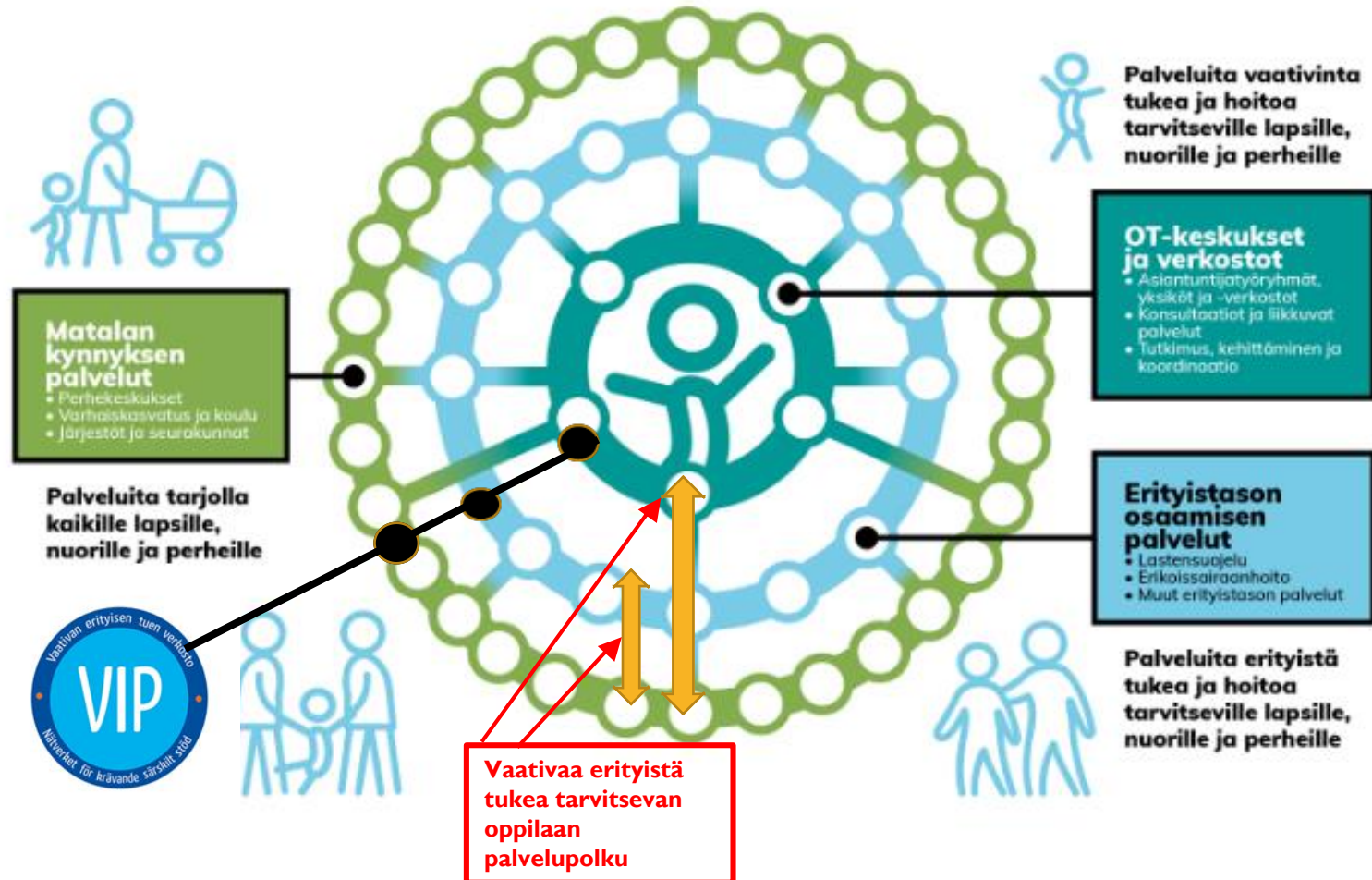

OT-keskus

Vaativinta osaamista lasten, nuorten ja perheiden palveluissa

Osaamis- ja tukikeskus muodostaa vahvan tukiverkon lapsille, nuorille ja perheille erityisen vaativissa tilanteissa yhdessä perus- ja erityistason palveluiden kanssa.

VAATIVA ERITYINEN TUKI / VIP-TEEMAT TÄYDENNYSKOULUTUKSISSA JA -HAUISSA...

TEEMARYHMÄ:

Koulua koulua käymättömille kokoontumisjaot 27.3. Hki. Ohjelma ja ilmoittautuminen VIP-sivuilla. Max 150 os+striimaus. Maksuton.

- ✓ Rahoituksen saaneiden info- ja verkostoitumispäivä 28.3. Hki. Maksuton.

Opetustoimen henkilöstökoulutus **haku** (31.1.):

VOITTO 2.0, ja VOITTO 3.0. toiminta-alueittaisen opetuksen pedagoginen kehittäminen / Tampere, Oulu

MindMe Koulunkäynnin sujuminen ja koulupolulla pysyminen / TAYS- ja KYS-alueet

TUVET

TUTKIMUSPERUSTAISTA VAATIVAN
ERITYISEN TUEN KEHITTÄMISTÄ

Tutkimusperustainen vaativaan erityiseen tukeen liittyvän
osaamisen vahvistaminen opettajankoulutuksessa ja
täydennyskoulutuksessa

TUVET-hankkeen ja VIP-verkoston yhteistyö keväällä 2019

Esittäjä ja päivämäärä

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI
KÄSIVATUSTEITTEELLINEN TIEDEKUNTA
PEDAGOGISKA FAKULTETEN
FACULTY OF EDUCATIONAL SCIENCES

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Yhteistyössä
VALTERI

Hankkeen tavoitteet ovat:

- Tutkimustiedon kokoaminen ja levitys vaativan erityisen tuen pedagogisista ratkaisuista
- Vaativan erityisen tuen sisältöjen kehittäminen opettajankoulutuksessa
- Tutkimusperustaisen moniammatillisen yhteistyömallin kehittäminen ja kokeilu opettajankoulutuksessa
- Vaativan erityisen tuen toimijoiden täydennyskoulutus
- Arviointitiedon kerääminen hankkeen tulosten hyödynnettävyydestä

Huhtikuussa VIP-verkostotapaamisen jälkeen **linkki sähköpostitse**

- E-lomakekysely kaikille VIP-verkostossa oleville
- *Tarvitsemme sinun panostasi tutkimukseemme*
- Kysymme väittämillä ja muutamalla avoimella kysymyksellä:
  - Moniammatillisen yhteistyön toimintamalleista ja kokemuksista näistä
  - Näkemyksiä toimivista pedagogista ratkaisuksista vaativassa erityisessä tuessa
  - Opettajilta kysymme lisäksi toimivista opetusmenetelmistä

Hankkeen järjestämät koulutukset

- Kevät 2019:

Lapsen osallisuus ja oikeudet moniammatillisessa yhteistyössä

- Ke 3.4. Turku (ei vahvistettu)
- Pe 5.4. Oulu (ei vahvistettu)
- Pe 3.5. Joensuu (ei vahvistettu)
- Ma 6.5. Helsinki
- Ti 7.5. Seinäjoki

Kouluttajina:

Sanna Haanpää (OPH)

Piia Ruutu (Valteri)

- Syksy 2019:

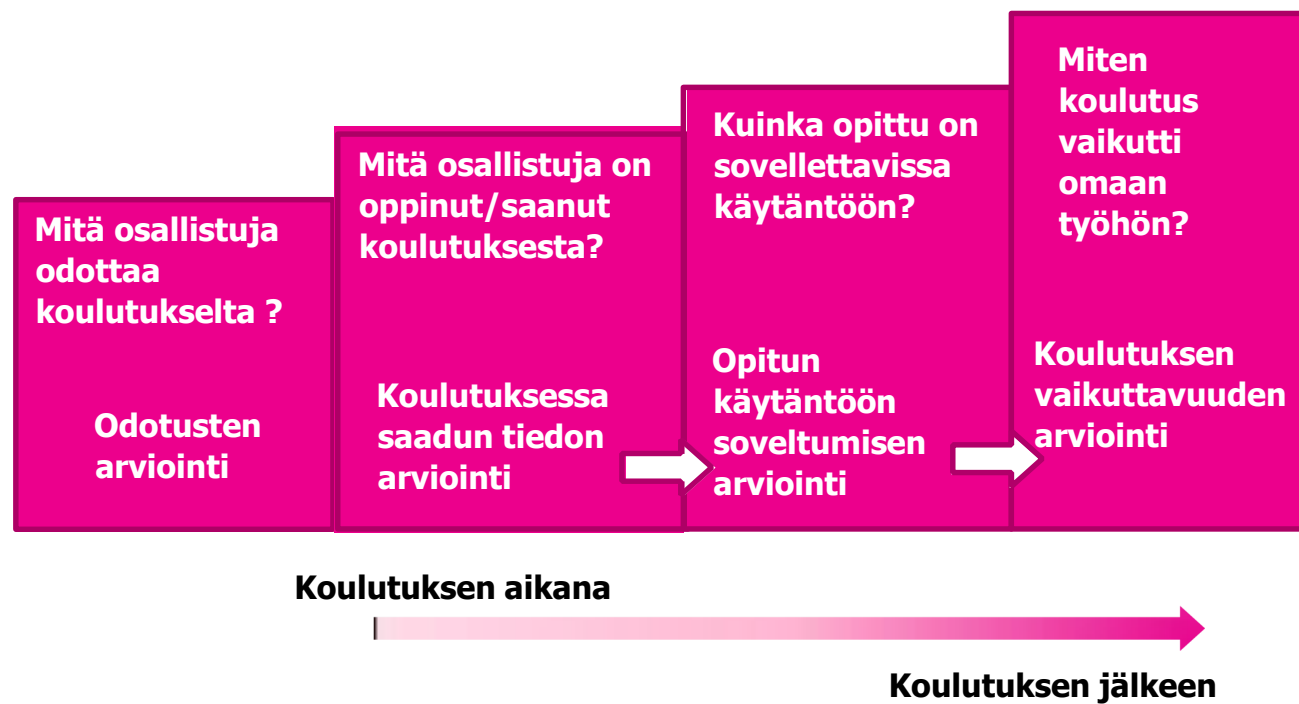
Moniammatillinen yhteistyö aikuisten näkökulmasta vaativassa erityisessä tuessa

- Ti 29.10. Jyväskylä
- Ke 30.10. Tampere
- To 31.10. Vaasa
- Ke 6.11. Helsinki
- To 7.11. Rovaniemi

Kouluttajina: mm. Itä-Suomen yliopiston asiantuntijoita

Koulutusten arviointimalli

Koulutuksen arvioinnin tasot (Kirkpatrick, 2007)

MOOC (Massive online open course)

- Hankkeen aikana kootaan MOOC-alustalle **koulutusmateriaali inklusiivisen toimintaympäristön kehittämisen tueksi.**
- MOOCia pilotoidaan opettajankoulutuksen opintojakson yhteydessä
- Hankkeen loppuvaiheessa MOOCia pyritään hyödyntämään myös täydennyskoulutuksessa.

Seuraa hankkeen etenemistä ja tietoa koulutuksista:

TUVET

- www.tuvet.fi
- Facebookissa [TUVET](https://www.facebook.com/TUVET)
- Twitterissä [@TUVEThanke](https://twitter.com/TUVEThanke)

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI
KASVATUSTIETEELLINEN TIEDEKUNTA
PEDAGOGISKA FAKULTETEN
FACULTY OF EDUCATIONAL SCIENCES

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Yhteistyössä

VALTERI

**KYS-ALUEEN VIP VAATIVAN ERITYISEN TUEN
OHJAUS- JA PALVELUVERKOSTOJEN
KEVÄÄN 2019 YHTEINEN KEHITTÄMISPÄIVÄ**

**11.4.2019
KUIPIOSSA**

Mukana kaikki KYS-alueen maakunnat!

Päivän teemana: **Vahvistetaan opiskeluhoiltoa sekä ennaltaehkäisyssä että vaativan erityisen tuen toimijana**

ILMAN ROHKEUTTA
EI VOI LÄHTEÄ MAASTOON,
JOSSA EI OLE POLKUA.

ROHKEA LUO POLUN
KULKIESSAAN.